

ระบบการผลิตและระบบการรับรองพันธุ์ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ 1 ของฟาร์มเครือข่าย

อำนาจ เลี้ยวธารากุล¹, ศิริพันธ์ โมราภบ², ดรุณี ณ รังสี² และ ปราณี รอดเทียน³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการผลิตไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ 1 ของศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ไปสู่ฟาร์มเครือข่าย

ผลการศึกษาพบว่าไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ 1 ที่เลี้ยงโดยฟาร์มเครือข่าย เมื่อไข่ครบ 1 ปี ให้ผลผลิตไข่ (Hen day production) อยู่ในช่วง 5.2 – 67.3 % และมีอายุที่ให้ไข่สูงสุด (% Peak production) ที่สัปดาห์ที่ 14 ของการให้ไข่ การให้ไข่สะสมของไก่ของฟาร์มบ้านสวนแพ และเพชรล้านนา พบว่าเท่ากับ 128.3 และ 115.5 ฟอง/ตัว/ปี ตามลำดับ โดยมีอัตราการฟักออกจากไข่เข้าฟักเฉลี่ยอยู่ในช่วง 70 – 72 % ทำให้สมรรถภาพการผลิตลูกไก่ของฟาร์มบ้านสวนแพ และเพชรล้านนา เท่ากับ 87.4 และ 79.6 ตัว/แม่/ปี ตามลำดับ ปริมาณอาหารที่กินของไก่เฉลี่ยอยู่ในช่วง 96.2 - 98.8 กรัม/ตัว/วัน ส่วนอัตราการเลี้ยงรอดของแม่พันธุ์ไก่ เมื่อเลี้ยงจนให้ไข่ครบ 12 เดือน อยู่ในช่วง 82.71 – 90.07 % สำหรับต้นทุนการผลิตลูกไก่ ของฟาร์มเครือข่ายบ้านสวนแพ และเพชรล้านนา เท่ากับ 11.75 และ 12.75 บาท/ตัว ตามลำดับ

ความต้องการและความพึงพอใจในพันธุ์ไก่ของเกษตรกรที่มาซื้อพันธุ์ไก่ พบว่า ในส่วนของศูนย์วิจัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยของลูกไก่ที่เกษตรกรซื้อเท่ากับ 448.21 ± 245.98 ตัว/ครั้ง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) เห็นว่าจำนวนที่ได้รับไม่เพียงพอ โดยระบุว่าจำนวนไก่ที่ได้รับเป็นเพียงร้อยละ 48.00 ± 21.00 ของความต้องการ ปัจจัยที่มีผลทำให้เกษตรกรมาซื้อพันธุ์ลูกไก่ มากเป็นอันดับ 1 คือ มั่นใจในหน่วยงานที่ผลิตไก่ รองลงไปได้แก่ ลูกไก่มีคุณภาพดี, ลูกไก่โตเร็ว และ ราคาถูก ตามลำดับ ระดับความพึงพอใจในพันธุ์ไก่ และคุณภาพของไก่ ได้ระดับคะแนน 4.58 และ 4.42 ตามลำดับ หมายถึงมีความพึงพอใจมากที่สุด ในส่วนของฟาร์มเครือข่าย พบว่าค่าเฉลี่ยของลูกไก่ที่เกษตรกรซื้อเท่ากับ 100 - 200 ตัว/ครั้ง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.00) เห็นว่าจำนวนที่ได้รับเพียงพอ ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อพันธุ์ลูกไก่ที่ฟาร์มเครือข่าย มากเป็นอันดับ 1 คือ พันธุ์ไก่ รองลงมาได้แก่ ลูกไก่โตเร็ว, มั่นใจในฟาร์มที่ผลิต และ ลูกไก่มีคุณภาพดี ตามลำดับ ระดับความพึงพอใจในพันธุ์ไก่ และ คุณภาพของไก่ของฟาร์มเครือข่าย ได้ระดับคะแนน 4.29 และ 3.82 หมายถึงพึงพอใจมากที่สุด และ พึงพอใจมากตามลำดับ

คำสำคัญ : ไก่พื้นเมือง, ประดู่หางดำเชียงใหม่ 1, ฟาร์มเครือข่าย, สมรรถภาพการผลิต, ความพึงพอใจ

¹ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่. 50120.

² กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก กรมปศุสัตว์ กรุงเทพฯ. 10400.

³ สำนักสัตวศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 5 อ.เมือง จ.เชียงใหม่. 50300.

Production and Breed Warranty System of Pradu-Hangdum Chiangmai 1 Chicken for Network Farms

Amnuay Leotaragul¹, Siripun Morathop², Darunee Na Rungsri² and Pranee Rodtain³

Abstract

This study aimed to develop production system of Pradu Hangdum Chiangmai 1 chicken from Chiangmai Livestock Breeding and Research Center (CMRC) to network farms.

The results found that hen day production of Pradu Hangdum Chiangmai 1 chicken of network farms were range 5.2 – 67.3 %, and % peak production was fourteen weeks of laying. Total egg production of Bansuanphea and Petlanna farms were 128.3 and 115.5 eggs/dam/yr respectively. And hatchability from egg set were range 70 – 72 %, then chicks production of the farms were 87.4 and 79.6 chicks/dam/yr, respectively. Feed consumption were range 96.2 – 98.8 gm/bird/day and livability were 82.71 – 90.07 %. Production cost of 1 day old chick of Bansuanphea and Petlanna farms were 11.75 and 12.75 Baht/bird, respectively.

Needs and satisfactions of farmers who brought chicks at CMRC showed that amount of average buying chicks was 448.21 ± 245.98 birds/time that was non sufficient for almost of farmers (66.67%), which supported only 48.00 ± 21.00 % of the needs. Most Factors for buying chicks at CMRC was confidence in agency followed good quality of chick, fast growth of chick and cheaper cost of chick, respectively. Satisfaction of breed and quality of chick were the most satisfaction. For network farms showed that amount of average buying chicks was 100 – 200 birds/time that was sufficient for almost of farmers (95.00%). Most Factors for buying chicks at network farms was breed of chicken followed fast growth of chick, confidence in farms and good quality of chick, respectively. Satisfaction of breed and quality of chick for network farms were the most satisfaction and very satisfaction, respectively.

Key Words: Native chicken, Pradu Hangdum Chiangmai 1, farm network, productive performance, satisfaction

¹ Livestock Breeding and Research Center, Amphur Sanpatong, Chiangmai. 50120.

² Poultry Development and Research Section, DLD, Bangkok. 10400.

³ The Five Bureau of Animal Hygiene and Sanitary, Amphur Muang, Chiangmai. 50300.